

lara ilişkin bulunan, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmesine karşın, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunan suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Cengiz Özpınar ve arkadaşları

O L A Y : Sanıkların tümünün; memlekette kurulu bulunan anayasal düzeni değiştirmek için faaliyette buldukları, yasa dışı sol fraksiyona mensup örgütlerle ilişki içinde olup, silahlı olarak cürüm işlemek amacıyla teşekkül meydana getirdikleri, bu faaliyetlerini 1978 yılından 11.9.1980 tarihine kadar sürdürdükleri, ayrıca eğitim ve öğrenim özgürlüğünü engelledikleri, yollara barikat kurup engelleme yaptıkları, duvarlara siyasi amaçlı yazılar yazdıkları, böylece Anayasal düzeni değiştirmek için faaliyette bulunmak, cürüm işlemek için silahlı teşekkül meydana getirmek, eğitim ve öğrenim özgürlüğünü engellemek, duvarlara yazı yazmak, yollarda ulaşım araçlarının hareketine mani olmak suçlarını işledikleri ileri sürülerek, eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 1402 sayılı Yasa'nın değişik 15/f. ve 17. maddeleri yoluyla Türk Ceza Yasası'nın 141/1., 313/3., 384/1., 188/son. ve 536. maddelerine göre cezalandırılmaları istenerek, Ordu C. Savcılığı'nca Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Ordu Ağır Ceza Mahkemesi, 8.12.1980 gününde, 1980/197-199 sayı ile; suç tarihi sevk maddesi ve olayın niteliğine göre, davaya bakma görevinin sıkıyönetim askeri mahkemesine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi, 4.5.1981 gününde, 1981/244 sayı ile; suçun tarihi, iddianamede 1978 yılından 11.9.1980 tarihine kadar süreyi kapsayacak şekilde gösterilmiş ise de sanık beyanları ve dosyamünderecaatından sanıkların eylemlerinin münferit mahiyette olduğu, sanık Cengiz'in en son eyleminin 6.5.1980 tarihinde gerçekleştiği, bu tarihten sonra sanıkların suç konusu eylemlere devam ettikleri hususunda dosyada kanıt bulunmadığı, bu duruma göre suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde gösterilen 3 aylık süreden önce işlendiği, 13/b maddesine göre, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan suçlarla bağlantısının bulunmadığı, davaya bakmanın Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevine girdiği kanısıyla, görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

mesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Fırdem, Y.İsmet Ayer ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 19.10.1980 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiolu ve Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Aksu'nun, davada Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Sanıklara atılı suçlar, iddianameye göre 1978 yılı ile 11.9.1980 tarihleri arasında işlenmiştir. Ancak dosya içeriğinin incelenmesinden ve sanık beyanlarından, sanıkların son eylemlerinin yollara barikat kurma suçu olduğu, bu suçun 6.5.1980 tarihinde işlendiği ve bu tarihten sonra sanıkların suç konusu eylemlerini devam ettirdikleri hususunda dosyada yeterli kanıt bulunmadığından sanıklara atılı suçlar, sıkıyönetim ilânından 3 aydan daha önce işlenmiş olmaktadır.

Sanık Cengiz Özpınar 24.9.1980 günlü ifadesinde; kendisini Perşembe Eğitim Enstitüsü öğrencisi olan Yusuf Çayır'ın eğittiğini, Perşembe Töb-Der şubesinde ve eğitim enstitüsünde sol içerikli seminerler verdiğini, bunun sonucunda kendisinin solcu ve devrimci kişilerden olduğunu, bu görüşün sempaticanı bulunduğunu, sahip olduğu sol ideolojiyi halk kesimlerine de kabul ettirebilmek için kendisini eğiten Yusuf Çayır, İlker Ağca ve Haşim Cevahir'den aldığı emirler doğrultusunda halkın içine girerek ferdî bilinçlenme düzeyini sağladığını, mensubu olduğu devrimci sol illegal örgütlerden devrimci yolun ilkelerine zıt sağ görüşlü kişileri sindirmek, etkinliklerini azaltmak, onları nötr hale getirmek için darp, yaralama ve tehdit gibi eylemlere girdiğini, bu cümleden olarak muhtelif tarihlerde çeşitli eylemlerine katıldığını, son olarak 21.3.1980 ve 6.5.1980 tarihlerinde boykot eylemlerine katıldığını belirtmekte, öteki sanık Akgün Dalak ise, görüşlerini benimsediği devrimci yol adlı yasa dışı örgütün lideri durumunda olan kişiler ile bu örgütte üye olan Alev Odabaşı, Haşim Cevahir ve ismini hatırlamadığı öteki örgüt üyeleri ve militanlarının teşvik ve baskıları ile okulda meydana gelen boykot ve derse girmeme eylemlerine katıldığını belirtmişlerdir. Bu sanıklar sorgularında da aynı yolda beyanda bulunmuşlardır.

Tüm bu bulgulara göre sanıklar yasa dışı Dev-Yol adlı illegal örgütün görüşlerini benimsemekte, bu örgüte sempati duymaktan öte, örgüt fikirlerinin yaygınlaştırılması için bir takım eylemlere girişmektedirler. Sanıkların eylemleri nazara alındığında, anılan eylemlerin MGK'nın 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girdiği ve sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu ortaya çıkmaktadır.

Suç, yukarıda belirlendiği gibi sıkıyönetim ilanından 3 aydan daha önce işlenmiş ise de, 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesinde öngörüldüğü biçimde sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu suçlarla, genel ve ortak amaç içerisinde ve ayrıca 4.5.1981 günlü ilke kararında belirlendiği biçimde örgütsel ve organik olarak bağlantılı olduğu hususunda dosyada somut kanıtlar bulunmaktadır. Zira, yasa dışı Dev-Yol adlı örgüte ilişkin davalara sıkıyönetim askeri mahkemelerinde elkonulduğu bilinmekte vesanıklara atılı suçlara bu davalar arasında genel ve ortak amaç bağlantısı gerçekleşmiş olmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiğinden Erzincan- Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde yapılan başvurunun reddine 19.10.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

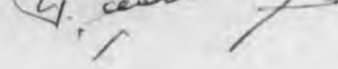
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

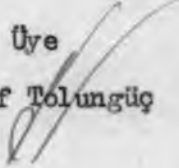
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Orhan Erdem

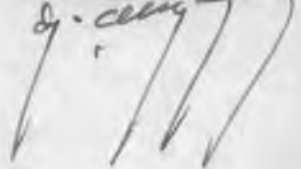
Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Hasan Çelikkale

i/q

h